

УДК 336.71: 336.7

Стабільність банківської системи як показник ефективності грошово-кредитного регулювання

Катерина Миколаївна Жулінська

аспірант кафедри міжнародної економіки

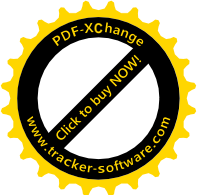
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» (м. Суми)

Стабільний розвиток банківської системи є необхідною умовою економічного зростання в нашій державі, фінансовому сектору якої притаманні риси проєвропейської банкоорієнтованої моделі. Суттєву роль у становленні надійної банківської системи грає центральний банк та рівень ефективності його заходів, особливо у кризовий та посткризовий періоди. У таких умовах, важливим є аналіз існуючих підходів до визначення сутності ефективності грошово-кредитної політики та розробка методики комплексного дослідження ефективності, одним з ключових показників якої є стабільність банківської системи.

Найбільш розповсюджений підхід до аналізу ефективності монетарного регулювання виражається у співставленні одержаних результатів поставленим монетарним цілям. На нашу думку, ефективність грошово-кредитної політики є комплексним поняттям. Для його дослідження виділяємо критерії, що аналізують якість елементів монетарного механізму (правове, інформаційне, програмно-технічне забезпечення, принципи діяльності центрального банку). Показники ефективності грошово-кредитної політики пропонуємо поділити на дві групи:

- ті, що характеризують ефективність процесу монетарного регулювання (показники оперативної ефективності): точність та швидкість монетарної трансмісії;

- ті, що описують якість грошово-кредитної політики за оцінкою результату монетарного регулювання (показники загальної ефективності): стабільність національної грошової одиниці та банківської системи, ступінь довіри суспільства до центрального банку. При аналізі рівня досягнення монетарних цілей, необхідно звертати увагу ще й на альтернативну вартість їх

реалізації, наприклад, як вплинуло утримання цінової стабільності на динаміку ВВП.

У законодавстві України визначено, що на виконання своєї основної функції НБУ сприяє дотриманню стабільності банківської системи. Низка антикризових заходів Нацбанку (підтримка ліквідності, введення тимчасової адміністрації, кураторів НБУ; посилення вимог капіталізації та розробка програм рекапіталізації банків за участю держави, пролонгація раніше наданих кредитів рефінансування) дала певні результати, що оцінено через аналіз Індикаторів фінансової стійкості (FSI) Програми оцінки фінансового сектору (FSAP).

Останнім часом банківська система України характеризується збитковістю функціонування, низькою ефективністю використання капіталу та активів. Макроекономічна нестабільність суттєво відобразилася і на якості кредитного портфелю банків. Враховуючи, що в нашій державі до кредитів, які не обслуговуються (*nonperforming loans*) було включено субстандартні, сумнівні та безнадійні, то показник якості активів кредитного портфелю банківської системи України у 2009 р. був найгіршим серед всіх країн світу, охоплених аналізом у FSAP.

Незважаючи на складну ситуацію попереднього року, II квартал 2010 р. можна назвати періодом відновлення позитивних тенденцій в економіці, посткризовим етапом розвитку. З березня 2010 р. встановилася впевнена висхідна динаміка притоку депозитів у банківську систему України. Щодо показників достатності капіталу, рентабельності активів та власного капіталу, ситуація також є сприятливою для відновлення довіри до банківської системи, становлення її стабільного розвитку

Оцінюючи ефективність грошово-кредитної політики відносно стану банківської системи, доцільно наголосити, що в існуючих умовах відносної стабільності посткризового періоду розвитку факт стійкого зростання депозитів, збільшення рівня капіталізації банків та відсутність масових банкрутств у банківській системі України в 2010 р. позитивно характеризує діяльність Національного банку.

Жулінська, К.М. Стан банківської системи в період фінансової нестабільності як індикатор ефективності монетарної політики [Текст] / К.М. Жулінська // Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків : збірник тез доповідей за матеріалами IV міжнародної науково-практичної конференції (15-16 жовтня 2009 р.). – Черкаси : ЧІБС УБС НБУ, 2009. – С. 35-37.